

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Controversiarvm Omnivm Hvivs Ævi Lvthero-Calvinisticarvm Libri Tres

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1627

III. An Sacramentum obsignet vt sigillum, & confirmet vt miraculum?

urn:nbn:de:hbz:466:1-35233

Altera promissio Præcedens, quæ Sacramento obsignetur, uti sigillo. Hęc necessaria non est, quia in Baptismo nequit offendi, ergo falsa est. Dicunt Lutherus in *Visit. Saxon* & Melancthon cap. de Baptismo: *Qui credit & Baptizatus fuerit, saluus erit*: En promissio. At non præcedens signum, sed efficacis explicatio. Dein Baptismus est eis per Ioannē institutus; illa promissio autem est post passionem facta. *Marc. ult.* Et illud, *Ioann. 3: Nisi quis renatus, &c.* est comminatio, non Institutio Baptismi.

AD VI. Falsum est. Quia Verbum Signo annecti Ordinatione Dei iussum, nunquam est promissorium; sed vel Assertorium, vel Deprecatorium. Ut *Ego te baptizo*. Item: *Accipite & comedite, &c.* Lutherani & Calviniani quod Verbū prædicatum esse formam dicant, id ex sompne fingunt cerebro; non ex Christo, vel Paulo.

AD VII. Falsum est. Quia etiam Eucharistia non est instituta ad remissionē peccatorum; sed nutritionem viuorum. *Qui enim manducat indignè, iudicium sibi manducat*, non remissionem peccatorū. Et tamen est verè Sacramentum.

AD VIII. Sit quæstio sequens.

Q V Æ S T I O. III.

*An Sacramentum obsignet ut sigillum,
& confirmet ut miraculum?*

LUTHERANI æquè ac CALVINIANI, aiunt. 1. LUTHERVS lib. de Capt. Babyl. c. de Baptismo. SVADET id ex miraculis Roris in vellere, *Iudic. 6.* Umbra retrogressæ, *3. Reg. 20.* quibus suas promissiones confirmavit. 2. Quia, *1. Pet. 2. Salus facta est baptisina, non depositio sordium, sed conscientia interrogatio in Deum, &c.* *epist. ad Titum*, netit Lutherus *Pactum*, sic & Calvinus.

3. CALVINVS *Instit. l. 4. cap. 15. §. 7.* Circumcisio, *Rom. 4.* dicitur *Opus*, id est, sigillum pacti Abrahæ facti. 4. Quia *Gen. 9.* Iris dicitur signum fœderis confirmati: Sic & Sacramenta.

AUTOR. Sacramenta non sunt Sigilla, promissionem confirmantia instar Sigilli aut miraculi. 1. Quia sic esse notiora & efficaciora deberent Verbo Dei: ut Sigillum Regis est notius literis, miraculum notius, non Verbo prædicato, sed prædicantis fide. Atqui Sacramenta non sunt notiora & efficaciora Verbo Dei: nam in omni re Verbum notius est quàm signum vel nutus. Et Lutherus ait, libro contra Cochlaum: *Verbum longè prævalet signo visibili; nullam vim in se iustificat, nisi credentem.*

2. Quia Sacramenta esse Dei Sigilla, nescitur nisi per Verbum Dei: ergo hoc esse notius deberet sigillo: at istud nullum de Sigillis extat. Et sigillum regium sine literis auctoritatem habet, literarum nullam sine sigillo: atqui Sigilla Sacramentaria illa sine Dei Verbo nullam habent auctoritatem, & Verbum sine illis habet.

3. Quia Essentia Sacramentorum nusquam intelligi melius potest, quàm ex Verbis Institutoris: At in his Sacramenta nusquam dicuntur testimonia promissionū, sed describuntur ut Instrumenta Iustificationis. Vnde in Baptismo dicimur, *Ioann. 3. nasci, Eph. 5. lau- & ficari, mundari: Eucharistia viuere in æternum, Ioann. 6. &c.*

4. Quia bona opera sunt testimonia adeptæ gratiæ longè meliora, quàm Ablutio vel Synaxis: cum impii multi ficto corde baptizentur, & communice-
go li.

go sigilla ista gratiæ promissæ sunt aut superuacua, aut parum necessaria, &c. Plura in Bellarmino libro 1. de Sacramentis cap. 14.

DICO AD I. Hæc ad rem nihil. Nam miracula rectè fiunt ad probandū Deum, eiusque promissa: quia, ut supernaturalia, ex se vim habent, non ex Verbo: At Sacramenta sine Verbo nullam.

AD II. Interrogatio ea Oecumenio est *Baptisma* ceu pignus ad Deum. 2. Lyrano &c. est interrogatorium baptismale; *Credis in. &c?* 3. Augustino, Basilio, &c. rectius est effectus ablutionis inter: sc. conscientia bona.

AD III. Pactum Circumcisionis trahi nequit ad omnia Sacramenta. Deinde, Apostolus vocat eam sigillum iustitiæ fidei Abrahæ, non promissionis & pacti: idque quia ob signatam tenebat Circumcisionem cordis, olim reuelandam. Demum privilegium vnus Abrahæ transferri ad alios nequit: illud enim, quod esset pater fidelium, accepit merito iustitiæ, quam fide acq̄sierat; hinc *signum circumcisionis fuit ei signaculum iustitiæ fidei, ut sit pater omnium credentium.* Vnde circumcisio omnib. est in *συναγωγ.* sed non omnibus *σφραγίς iustitiæ fidei.* Hinc Scriptura sæpius meminit signi Circumcisionis, ac hinc de Abraham solum Sigilli.

AD IV. Iris & Circumcisio signa fœderis erant; sed ad memoriam iuandam; non ad fidem confirmandam: ceu & Baptismus & Eucharistia sunt Cōmemoratiua passionis Dominicæ; non Cōfirmatiua; quale est Verbum Dei promissionis, à quo illa signa pendent: Qui enim Verbo non crederet, crederet signo

minus. Ita *Chrysost. hom. 39. in Genesim.*

S. Patres verò Sacramenta vocant sigilla, tenso alio, quàm Sacramentarii. 1. Tāquam notas summi Regis, quæ eis credentes separentur ab profanis: 2. Quia claudunt intra se gratiam, ceu ob signata regis manu. 3. Quia sunt publica attestatio fidei.

QUESTIO IV.

Quæ aliæ potiores Sectariorum sunt definitiones Sacramenti?

PHANATICI, (vt eos Lutherus & Calvinus appellant) aiebant, Sacramenta esse symbola Christianæ Societatis, seu, ait Melancthon, *vissera ac nota sunt quibus cognoscuntur, ad quos pertinent promissiones diuine: id est, Christiani à non Christianis dignoscuntur.*

AUTOR. Sacramentorum vsus vt sit Distinguere alios ab aliis, non tamen est solus, aut præcipuus. 1. Quia Scriptura nusquam loquitur Distinctionis; sed Iustificationis. 2. Quia Confessio fidei melius distinguit: cum V. g. Baptismus sit veris Christianis communis cū hæreticis. 3. Quia cum Sacramenta vim habeant ex latere Christi passi, hoc nil opus fuisse: sat erat humanum placitum cuiuscunque tessere. 4. S. Patres præcul ab tali abhorrent sententia.

II. ANABAPTISTÆ fingunt Sacramenta esse signa vitæ etiæ, Christianæ: teste Melancthoue, Brentio, & Kemnitio.

AUTOR. Vt ille sit vsus ac finis eorum; non tamen solus, nec præcipuus: Tum ob prædictas rationes; tum quòd Sacramenta forent signa rerum futurarum vitæ emendationis.

III. ZWINGLIANORVM, Sacramenta esse initiationem & oppignorationem, qua vtentes iis se obligant Christo: ideoque esse testimonia, non iustitiæ ei, qui ea suscipit; sed toti Ecclesiæ de obligatione suscipiendis Christo facta. Hh 2 Au-